

De moraliska broddarna!

Det är lätt att få bilden av en etik som blivit allt för komplex att förstå och därför gjort moralen fri för var och en att tillämpa hur som helst.

Fastighetschefen på Statens fastighetsverk godkänner ospecificerade fakturor, pensionspengar går upp i rök genom höga avgifter och tveksamma transaktioner i skatteparadis samtidigt som skottlossning blir vanligare i Rinkeby, Biskopsgården och Rosengård. Det kanske inte är så konstigt att misstron ökar och rop om orättvisor hörs samtidigt som många känner sig kränkta eller misshandlade. I tunnelbanan, i affären och till och från arbetet möts oroliga blickar som inte längre förstår vad det är som händer i ett land där många gjort allt de kunnat för det fria liberala.

För visst är det något som börjar krackelera i Sverige där klyftorna ökar vilket gjort att en del fått det bättre samtidigt som andra fått det sämre. Sämst går det för lågutbildade invandrare där exempelvis risken för barnfattigdom är 80 procent om föräldrarna är nyanlända och födda i Somalia, Syrien eller Irak.

Parallellt med utvecklingen har vårt samhälle blivit allt mer komplext och reglerat. Mycket styrs via dokument och certifieringar vilket bland annat märks i verksamheters manualer för ”performance management”, LoU (Lagen om offentlig upphandling) och i de arbetsmarknadspolitiska programmen. Dokumentfokuseringen förefaller urholka

kunskap och då främst experternas som enligt boken *Frihet under ansvar eller ansvar under tillsyn* (Joakim Krantz, lektor i pedagogik och en av de tre författarna bakom boken) beskriver att tanken med dokumentstyrning kan vara god, men har negativa sidoeffekter. Avsikten har varit att öka insyn, kontroll och ansvarstagande. Men konsekvensen blir emellanåt frånvaro av professionellt ansvar. Detta då dokumentstyrning kan bidra till leda, förlorad kunskap och bristande handlingsförmåga. Rädsla att göra fel blir då en av de starkaste drivkrafterna vilken sällan löser de stora frågorna. Eller för den delen förhindra korruption, onödig byråkrati eller brottslighet.

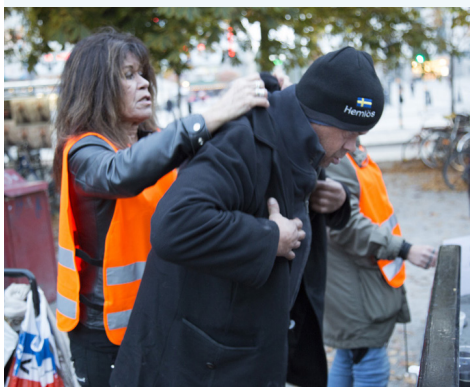
Snedvridningar och ställningstaganden!

Politiker och media har i denna kontext ett stort ansvar för hur vårt samhälle kommer att utformas framöver då de påverkar debattklimat och vår uppfattning mer än vad många vill erkänna. En polariserad samhällsdiskussion och rapportering kan resultera i något som kallas för tillgänglighetssnedvridning,

vilket innebär att allmänheten får en felaktig bild om orsakerna till exempelvis en miljökatastrof, bedrägerier eller för den delen vad som skapar innovation och utveckling. Söldöden som blåstes upp stort i media under 80-talet och som starkt bidrog till att Miljöpartiet kom in i riksdagen berodde exempelvis inte på miljögifter, utan på ett virus!

Fakta och öppenhet tillsammans med en icke fördömande värdegrund bör vara ledstjärnor för politiker och journalister om vi tillsammans ska lösa dagens problem och för den delen samtidigt tillvarata våra möjligheter. Men dessvärre går utvecklingen åt fel håll! För den intresserade är det exempelvis lätt att göra sig en personlig uppfattning genom att följa twitterflödet under en dag. Ett twitterflöde full av experter med tvärsäkra ställningstaganden och som inte ovanligt också bjuder på rena oförskämtheter.

Paul Slovic har forskat i skillnader mellan experter och allmänhet vad gäller risk för snedvridningar som förvisso är mindre hos experter och som följdriktigt därför har lättare att värja sig mot felaktigheter. Men han belyser också situationer som handlar om värderingskonflikter vilket gör att Slovic starkt värjer sig mot föreställningen att experter bör bestämma när en fråga strider mot människors åsikter och önskemål. >>

Anledningen är att experten, exempelvis vid ett större upplevt problem, ofta mäter risk i antalet förlorade kronor, medan allmänheten gör mer finstämda ställningstaganden mellan goda eller dåliga kostnader. Därför måste enligt Slovic experter och allmänhet respektera den andres insikt och intelligens när man är oense om de fortsatta prioriteringarna. Utvecklingen förskräcker dessvärre vad gäller dagens debattklimat såväl som dess moral. Det är lätt att få bilden av en etik som blivit allt för komplex att förstå och därför

Utveckling kommer som bekant inte ur ingenting, utan börjar alltid med människor som tillsammans bestämmer sig för att uppnå något och som dessutom är eniga om spelreglerna i resan mot målet.

gjort moralen fri för var och en att tillämpa hur som helst.

Utvecklingen skadar tilltron till politiker, media och management såväl som många verksamheters genomförandeförmåga. Det är kanske dags för

oss alla att damma av de moraliska broddarna för att vi ska förmå utveckla och vitalisera samhälle såväl som organisationer i behov av utveckling. Goda exempel finns där människor enats om en värdegrund och en gemensam målsättning. Utveckling kommer som bekant inte ur ingenting, utan börjar alltid med människor som tillsammans bestämmer sig för att uppnå något och som dessutom är eniga om spelreglerna i resan mot målet.

Kort om Hamrin & Partners

Vill du ha en strategi eller affärsplan utan lösa trådar. Handlar det om att förbättra ekonomin, effektivisera organisationen eller att ändra attityder hos chefer och medarbetare? Då är vi rätt partner för dig.

Som experter på förändringsledning, med förmåga att tänka utanför ramarna, utgör vi en kreativ kunskapsresurs åt dig. Du använder oss när du är i behov av:

- Värdeskapande inriktning och anpassa organisationen till nya förutsättningar
- Förankrad strategi
- VARFÖR, VAD till HUR
- Ledningsstöd och att förmå organisationen att gå från ord till handling.